

Հ Ո Գ Ե Կ Ա Լ Ո Ւ Ս Տ

«Եւ լցան ամենեքեան Հոգւով Սրբով»
(ԳՈՐԾՔ, Բ. 4):

Հոտ Հին Ուխտի, Պննակոստէն Զատկէն յիսուսն օր կտք կատարուելիք մեծ տօն մըն էր: Գլխաւոր նշանակութիւնը Սինէական Օրէնքի ստացման տօնն էր, որ կը կոչուէր նաեւ Տօն Երախայրեաց Հնձոց: Իսկ կտրեւոր արարողութիւնն էր նոր հունձքին երախայրիքը Աստուծոյ Տաճարին նուիրել և զօհութիւն մատուցանել Ամենակալին:

Առաքեալներ, աշակերտներ և հաւատացեալներ Ս. Կոյսի գլխաւորութեամբ, թուով մօտաւորապէս 120 հոգի, հաւաքուած էին Սինի վերնատան մէջ, ուր Քրիստոս կատարած էր իր վերջին ընթրիքը և հաստատած Վարձնոյ և Արեան Հաղորդութեան Սուրբ Խորհուրդը:

Քրիստոսի խոստումին համաձայն, Մխիթարիչ Ս. Հոգին Աստուծոյ կողմէ պիտի զրկուէր առաքեալներուն, զանոնք աստուածային շնորհներով ամրապնդելու, զօրացնելու, քաջալերելու և լուսաւորելու:

Եկեղեցական արժանի երեք հրահալիքներ կը յիշէ Ղուկաս. —

Ա. — «Հնչիւն յերկնից՝ եկեալ իբրեւ սաստիկ հոգմոյ»:

Բ. — «Բաթմանեալ լիզուք իբրեւ ի հրոյ»:

Գ. — «Սկսան խօսել յայլ լիզուս»:

Ս. Կոյսին տրուած այս և նման ստորագելիներ, ինչպէս նաեւ անոր խաղողի բարունակին հանգիստութիւնը, սքանչելի այլաբանութեամբ կը պատկերացնեն Ս. Աստուածածնի զերն ու դէմքը փրկագործութեան տնօրինական ընթացքին մէջ:

Ուրեմն մինչ այլ, մասնաւորաբար Ս. Աստուածածնի վերափոխման տօնին, խաղողի օրհնութեամբ, Յովակիմի և Անանայի սրտաբուղիս նուիրաբերութեամբ և հաւաքով փառաբանենք զԱստուած, աղ-

երկինքէն եկած հնչիւնը միայն վերնատան մէջ և անոր տնօրինական շրջապատին զգալի էր և ոչ թէ քաղաքին մէջ: Փոթորիկ կոչուելու չափ սաստիկ եղած էր հովը, որովհետեւ Ղուկաս կը գրէ. «Ելից զամենայն տունն յորում նստէին» (Գործք, Բ. 2):

Երկրորդ հրահալիքին մէջ՝ իրեցած հրեզէն լեզուները անշուշտ փոքրիկ բացեր էին, որովհետեւ անոնց չափին մօտին ոչինչ կ'ըսէ Ղուկաս, այլ միայն զանոնք լեզուներու նմանութեամբ կը նկարագրէ: Այս տօնը Նոր Ուխտի հաւաքման յիշատակը հղաւ և բանական հրախայրիքներ Ստուծոյ ընծայուեցան, Քրիստոնէական եկեղեցւոյ անդրանիկ քարոզիչները խօսեցան և մկրտուեցան Ս. Հոգիով:

Երրորդ հրահալը բոլորովին կը տարբերի միւս երկուքէն: Առաքեալներ և հաւատացեալներ Ս. Հոգիով լեցուելով՝ երկային նոր շնորհք մը ստացան, զօրացան և քաջալերուելով սկսան ուրիշ լեզուներ խօսիլ: Սնոնք ոչ թէ իրենց սեզած լեզուն կը խօսէին, այլ ներքին ներշնչման ազդեցութեամբ. «բոլոր և Հոգին տայր բարբառել նոցա» (Գործք, Բ. 4): Իրենց խօսածը պարզապէս օրհնութեան լեզուներն և փառաբանութիւնն էր, ուղղուած Աստուծոյ, որովհետեւ կը խօսէին «Ջմեծամեծն Աստուծոյ»:

Առաքեալներուն տարբեր լեզուներով զԱստուած փառաբանելու տօնն, երեսուցէմի մէջ քաղմաթիւ երկիրներէ եկած ուխտաւորներ, ճամբորդներ և գաղթա-

րէրը մեր վայելած բոլոր շնորհներուն, աղօթելով. —

Մայր սուրբ սեմնչելի լուսոյն ... Աղայեա վասն մեր գառ ի քեզ գաւազանցեալն Աստուած անցուցանել յերկր մերում ըզքաղցր բոլորմիսն աղբերաց, գաւառ պողպեհութիւն բուսոց եւ ծնկոց, առ ի գաւառեալի լինել ամենայն հաւակաւոր պիտոյից միտոց:

Ամեն: Լուս, Տէր, եւ ողորմես:

ԶԳՕՆ ԵՊՍ. ՏԷՐ - ՅԱԿՈԲԵԱՆ

կաններ կային: Ղեկավար տասնվեց երկիրներէ — քաղաքներէ և երկրամասէ — եկած գաղթականներ կը յիշէ, որոնք իրենց մայրենի լեզունով օրհնաբանութիւններ կը լսէին Գալիլիացի առաքելներու բերնէն: Ան կ'իշէ Պարթևք, Մարք, Իլամացիք, Միջագետք, Հրէաստան, Գոմիրք (Կապադովկիա), Պոնտոս, Ասիո, Փոնտիկ, Պամփիլիա, Եգիպտոս, Լիբիո, Կիւրէնէ, Հոմ, Կրետէ և Արաբիա:

Հոս կ'արժէ յիշել թէ Միջագետքի և Կապադովկիոյ մէջ և զանազակ երկրորդ Հայաստանն է և ոչ թէ Հրէաստանը: Երբեք միայն լեզուն լսելը հրաշայիք մը պիտի չըլլար, բայց Հայերէն լեզունով խօսիլը՝ իրապէս խօսուած միւս լեզուներուն նման Ս. Հոգիի ազդեցութեամբ պիտի ըլլար: Պատմականապէս ալ կը հաստատուի թէ այդ ժամանակ Հայաստանի մէջ Հրեայ գաղթականութիւն մը գոյութիւն ունեցած է և Պենտեկոստէի օրը միւս երկիրներուն կարգին Հայաստանէն ալ Երուսաղէմ եկած ուխտաւորներ կամ գաղթականներ կային:

Ափրիկեան Եկեղեցւոյ նշանաւոր Հայերէն Տերապուլիանոս և Օգոստինոս, որոնք Ս. Գրքի հնագոյն և խառնակ կոչուած թարգմանութիւնը գործածած են, այդ հաստատածը բացատրած տանք Հրէաստան անունին տեղը Հայաստան դրած են: Չենք գիտեր թէ ի՞նչ պատճառներով Ս. Գրքի սովորական թարգմանութեանց մէջ Հայաստան անունը Հրէաստանի փոխուած է:

Վերնատան մօտ հաւաքուած ժողովուրդէն շատեր՝ Հրեաներ և երկրզած հաւատարեցեալներ, կը դարձանային և կը սքանչանային առաքելներուն բերնէն իրենց մայրենի լեզուններով փառաբանութիւններ լսելով: Իսկ ժամանք ալ ծաղրի-

լով կը խնդային առաքելներուն վրայ՝ խորհելով որ անոնք գիշերով հարբած էին:

Առաքելներ չկրցան հանդուրժել այս ծանր նախադէպին և Պետրոս իր ընկերներուն անունով և իր առաջին նշանաւոր ոտնաճառութեամբ ժողովուրդին լուսաբանութիւններ տուաւ: Կերպելով այն կարծիքը թէ անոնք գիշերով էին:

Ապա Յովէլ մարգարէի գուշակութիւնը (Ք. 28-31) յիշեց և շեշտեց թէ Աստուծոյ այդ մեծ և երեւելի օրուան խոստումն որ որ կը կատարուէր այդ օր, Պետրոս իր խօսքը շարունակելով ըստ թէ Հրեաներ և իրենց իշխանաւորները Քրիստոսը մատնեցին հեթանոսներուն ձեռքը: Ան խաչուեցաւ, թաղուեցաւ և երրորդ օրը Աստուած յարոյց զԱյն մեռելներէ և թէ առաքելները վկաններն են այդ իրականութեան: Պետրոս առաքել Քրիստոսի Յարութիւնը շեշտելով կը մէջբերէ Դաւիթ մարգարէի խօսքը (Սաղ. ԺԵ. 8-11), զայն Քրիստոսով կատարուած համարելով:

Ժողովուրդը խորապէս ազդուելով Պետրոսի անդրանիկ առաքելական քարոզչութենէն, կը հարցնէ թէ ի՞նչ պէտք է ընէ վերկուելու համար: Պետրոս զգլուժ և մկրտութիւն կը պահանջէ բոլորէն, որպէսզի անոնք ևս Աստուծոյ Ս. Հոգւոյն շնորհներուն արժանանալով, Նոր Ուխտին ուշակերտէին: Ան կը յորդորէ նաեւ զառուելի և հեռանալ Յիսուսը անորդող ու սպաննող ժողովուրդէն: «Ապրեցուք յազդէ խոտորելոյ յայտնանէ» (Գործ. Բ. 40):

Այդ օր մօտ երեք հազար հոգի գտնուեցին Օծեալ Մեծիա Քրիստոսը որպէս խոստացուած Փրկիչը, կը մկրտուին և վերնատան մէջ հաստատուած Քրիստոսնէական առաջին Եկեղեցւոյ անդրանիկ համայնքը կը կազմեն:

Հովիվուօ, Գալիլիա.

ՍԻՓԱՆ ՎՐԴ. ՄԵՍԵԱՆ